SEPT/OKT 2025

Jong023

de Zandvoortse kinderkrant

4 Interview bij de rechtbank

7 Burak houdt van avontuur

8 Gamen en sociale media

11 Haarlem-Noord is aan zet

MINDER SCHERMPJES, MEER BUITEN

Tim, Naud, Colin, Victor, Nova, Emerson en Charlie op de skatebaan.

Charlie, Nova en Emerson in 'hun' park.

Samen leuke dingen doen.

Dankzij een appgroep spelen Naud (9), Colin (10), Nova (12), Charlie (12), Emerson (12), Tim (12) en Victor (12) vaker buiten dan ooit. De appgroep heet 'Buiten Buddies'. "Door de appgroep weet je zeker dat er andere kinderen zijn als je naar buiten gaat", zegt Nova. TEKST: JACQUELINE SCHADEE, FOTO'S: MARISA BERETTA

In de appgroep zitten nu zo'n dertien kinderen van verschillende scholen. Ze komen uit twee straten en een pleintje in het Haarlemmerhoutkwartier. "We spreken meestal af bij het skatepark. Of op het grasveld ernaast. In onze buurt zijn veel plekken waar we naartoe kunnen", zegt Charlie.

Veel lol

De buurtkinderen spelen balletjetrap, ze steppen op de skatebaan of zitten te kletsen. "We vonden laatst een mini-fietsje in de sloot. Hebben we schoongemaakt en veel lol mee gehad", zegt Nova. "Je beleeft van alles buiten. Geef ons een grasveld en wij verzinnen een leuk spel." "We bouwen ook boomhutten", vertelt Naud. "Een paar gewone en een geheime." Charlie: "Bomen klimmen is geniaal!"

Wie komt er spelen?

De appgroep is bedacht door Sabrina, de moeder van Naud en Nova. "Ik merkte dat kinderen steeds vaker binnen zitten met hun schermpjes. Ze spelen minder buiten. Ze halen elkaar niet meer op, zoals wij vroeger deden. Daar wil ik met 'Buiten Buddies' verandering in brengen", vertelt ze. In de appgroep vragen kinderen wie er die dag buiten komt spelen. Soms stellen ze een tijd en een plek voor, soms maken ze een poll aan met verschillende opties.

Geen spam

Charlie legt uit wat de regels van de appgroep zijn. "Je mag niet chatten, alleen een afspraak maken. En je moet vriendelijk zijn naar elkaar." Een ouder is groepsbeheerder, maar die doet zo min mogelijk. Kinderen kunnen anderen niet toevoegen, maar ze wel uitnodigen. Emerson: "Ik vind het fijn dat een ouder meekijkt. De berichten gaan daardoor echt alleen over buitenspelen."

Weinig werk

Sabrina hoopt dat er binnenkort tientallen 'Buiten Buddies'-appgroepen zijn in Haarlem. "Ik help ouders graag bij het opzetten. Dat kost maar tien minuten. Daarna hoef je alleen maar mee te lezen. De kinderen regelen alles zelf." De groep van Charlie, Nova, Emerson, Naud, Colin, Tim en Victor groeit nog steeds. "Buiten spelen was al leuk, maar is nu nóg leuker!", zegt Charlie.

Buiten Buddies

Wil je ook een buitenspeel-app-groep in je buurt? Vraag een ouder of verzorger om te mailen naar redactie@jong023.nl. Sabrina neemt dan contact met ze op.

MOPPEN & RAADSELS

Yussef gaat in de vakantie naar een kasteel. Hij komt de kasteelheer tegen en vraagt: "Ik heb gehoord dat het hier spookt! Klopt dat?" De kasteelheer antwoordt: "Onzin. Ik woon hier al duizend jaar en heb er nog nooit één gezien."
Marwe (12)

Waarom zijn worteltjes goed voor je ogen?
Anne (10)

¿Heb je wel eens een konijn met een bril op gezien?

Twee heksen drinken samen thee. "Ik snap niet dat jij nog op een bezem vliegt", zegt de één tegen de ander. "Hoezo niet?", vraagt de ander. "Nou", antwoordt de één, "een stofzuiger gaat toch veel sneller?"
Mika (10)

Merel en Jonna horen buiten een harde klap. "Wat was dat?", vraagt Merel geschrokken. Jonna: "Dat was een auto die een zijstraat in wilde." Merel: "Huh? Dat maakt toch niet zo veel lawaai?" Jonna: "Jawel. Want er is daar helemaal geen zijstraat..."
Linde (11)

Wat breekt zodra je het benoemt?
Bas (12)

Stilte

Een man gaat een café binnen en bestelt negentien glazen bier. "Waarom wil je zo veel bier?", vraagt de barman verbaasd. Zegt de man: "Buiten hangt een bordje waarop staat dat er onder de achttien geen bier wordt verkocht!"
Jack (12)

Heb jij een leuke mop of een goed raadsel? Mail ze met je voornaam en je leeftijd naar redactie@jong023.nl

WOORDZOEKER

DE WOORDEN VIND JE HORIZONTAAL, VERTICAAL EN DIAGONAAL. JE MAG LETTERS MEERDERE KEREN GEBRUIKEN. ALS JE DE OVERGEBLEVEN LETTERS IN DE JUISTE VOLGORDE ZET, KRIJG JE HET ANTWOORD.

STUUR JE OPLOSSING MET JE VOORNAAM EN SCHOOL VOOR 6 OKTOBER NAAR PRIJSVRAAG@JONG023.NL. DE WINNAAR KRIJGT EEN BOEKENBON TER WAARDE VAN € 20,- VAN DE KENNEMER BOEKHANDEL!

B	N	G	R	I	F	F	E	L	V
O	E	O	R	E	T	T	E	L	K
E	L	L	L	E	Z	E	N	T	U
K	E	A	T	L	A	T	V	I	T
E	Z	C	O	S	F	N	Z	T	S
N	E	H	T	A	U	U	I	E	D
W	I	E	K	U	R	R	N	L	F
E	R	N	P	A	P	I	E	R	O
E	G	L	E	E	S	N	E	P	O
K	G	E	S	C	H	E	N	K	H

BOEKENWEEK
GESCHENK
GRIEZELEN
GRIFFEL
HOOFDSTUK
KAFT
LACHEN
LETTER
LEZEN
PAPIER
PENSEEL
RUST
TITEL
ZIN

ANTWOORD (2 WOORDEN):

De oplossing van vorige keer was Grenzeloos. Dat werd opgestuurd door:

De Lindeboom: Bruno, Emma, Corine
De Cirkel: Lorenzo, Vesper
Antoniusschool: James
Bavo Jenaplanschool: Nur Nora, Bera Bora
De Spaarneschool: Elin en Sara
De Werkschuit: Otis, Zoey, Mats, Olivia, Sophie, Kris, Kalle, Zus, Lowe, Olivier, Enna, Yara, Enna en Nin.
Dreefschool: Ben
Dr. H. Bavinckschool: Elin
Liduinaschool: Lou
De Peppelaer: Sanne, Emma
Oranje Nassauschool: Danny
Vrije School Kennemerland: Hannah en Veerle
Willem van Oranjeschool: Misja, Cees
Muzikale Basisschool Haarlem: Jinthe

Hannah en Veerle winnen de boekenbon van de Kennemer Boekhandel. Gefeliciteerd!

COLOFON

SEPTEMBER 2025
JAARGANG 7, EDITIE 6
OPLAGE 7.600 KRANTEN

UITGEVER: STICHTING JONG023
HOOFDREDACTEUR: JACQUELINE SCHADEE
AAN DEZE EDITIE WERKTEN MEE:
WOUTER VAN AALDEREN (PUZZEL),
EDITH BIJL (CORRECTIES),
DANIËLLE ZWAGER (BEZORGING) EN ANDEREN.
VORMGEVING: KIRSTEN VERMEULEN

PEFC
PEFC/30-31-674
Het PEFC logo op onze producten waarborgt dat deze producten uit duurzaam beheerde bossen, gerecycleede en gecontroleerde bronnen komt. Elke aankoop van een product met een PEFC label maakt een verschil voor de bossen wereldwijd
pefc.nl

Leuk dat je de krant leest! Jong023 is voor en door kinderen uit Haarlem en Zandvoort. Veel leesplezier!

Meer informatie en contact:
redactie@jong023.nl
www.jong023.nl
facebook.com/jong023.nl
kinderkrantjong023

DE NIEUWE JONG023 VERSCHIJNT DONDERDAG 30 OKTOBER 2025

MAIL ONS

Heb je iets meegemaakt dat je wil delen? Ben je trots op je klas, school, buurt, broer/zus, vriend(in) of op jezelf? Mail dat naar redactie@jong023.nl en wie weet kom je in de krant!

SUDOKU

1			
		4	
2			
			3

JONG023 WORDT MOGELIJK GEMAAKT DOOR:

Gemeente Haarlem

Partners en donateurs

Donaties zijn welkom op NL75 RABO 0335 1650 36 t.n.v. Stichting Jong023. Dank!

OSCAR EN ZIJN SLIMME KAT!

tekst en tekeningen: Alex van Koten

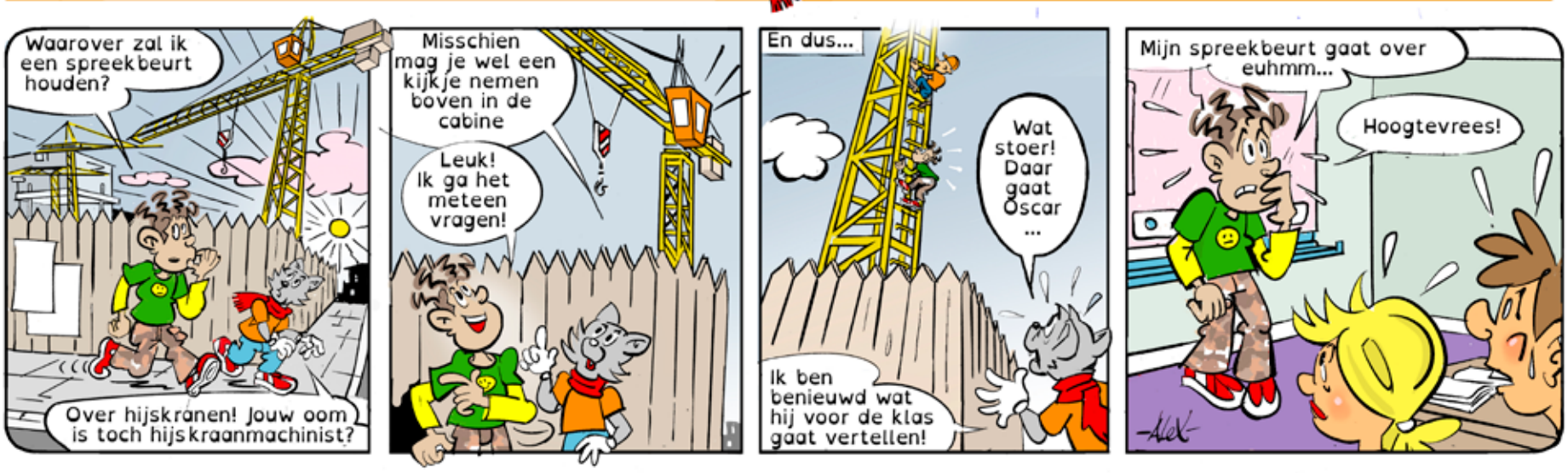
Waarover zal ik een spreekbeurt houden?
Over hijskranen! Jouw oom is toch hijskraanmachinist?
Misschien mag je wel een kijkje nemen boven in de cabine
Leuk! Ik ga het meteen vragen!
En dus...
Wat stoer! Daar gaat Oscar ...
Ik ben benieuwd wat hij voor de klas gaat vertellen!
Mijn spreekbeurt gaat over euhmm...
Hoogtevrees!
Alex

Vertel het DE BURGEMEESTER

"HOE VIND JIJ HET DAT DE GRAND PRIX VERDWIJNT UIT ZANDVOORT?"

Volgend jaar wordt de Grand Prix, na vijf jaar, voor de laatste keer in Zandvoort gereden. Burgemeester David Moolenburgh vraagt zich af wat kinderen daarvan vinden. Leerlingen van De Zeevonk geven antwoord. Hun school ligt naast het circuit en gaat twee dagen dicht voor de races.

TEKST: FLEUR LEEFLANG
FOTO'S: WILLEMIJN SWARTE

"Hoe vind jij het dat de Grand Prix ophoudt?"

Burgemeester David Moolenburgh
FOTO: GEMEENTE ZANDVOORT

"Heel erg jammer. Vooral omdat Max Verstappen dan niet meer naar Zandvoort komt. Ik heb hem vier keer gezien. We gaan bijna elk jaar kijken. Het mooist vind ik hoe de auto's eruitzien. Het logo en de kleur van team RedBull zijn mijn favoriet."

RAVI (10)

"Best wel jammer. Ik heb het al die jaren meegemaakt. 's Morgens hoor ik al de geluiden van de baan en van de helikopters. Ik word dan vrolijk wakker. Het is ook leuk om rond te lopen door de drukte op de boulevard. Daar is ook een kartbaan."

JACEYLYNN (10)

"Ik vind het goed als het blijft én goed als het gaat. Wat ik leuk vind, is dat er mensen van alle nationaliteiten naar Zandvoort komen. Twee dagen vrij van school is ook leuk. Het lawaai is alleen niet zo leuk als ik in bed lig. Ik hoor het heel hard."

YAROSLAV (12)

"Echt zó stom! Ik verkoop elk jaar drinken en lolly's tijdens de Grand Prix. Dit jaar heb ik 380 euro verdiend in twee dagen. Veel mensen vinden het bijzonder om naar ons circuit te komen. En ik woon er vlakbij! Volgend jaar ga ik nog één keer drankjes verkopen."

DJOANNA (11)

"Jammer, vooral omdat Max Verstappen dan niet meer komt racen bij ons. Ik vind de spanning leuk en het racen ook. Het nabespreken van de tactiek op tv is interessant. Ferrari vind ik heel mooi. Volgend jaar wil ik op de tribune zitten."

NOURR (10)

"Best jammer. Het is supercool om te zien. Hamilton kwam in een mooie raceauto langs ons. Hij stopte alleen niet voor een handtekening. We reden met een speciale bewonersticker op de auto langs de boulevard. Daar zag ik allemaal Formule 1-wagens staan. Heel gaaf."

JANNA (10)

"Ik vind het jammer voor de mensen die willen kijken en leuk voor de mensen die het vervelend vinden. Ik vind het erg druk en lawaaiig. Je kunt nergens lopen. Ik wilde met een vriendin afspreken, maar dat kon niet. Er waren te veel mensen tussen ons in."

MIRA (11)

"Jammer én fijn. Het is jammer als we geen extra vrij hebben van school. En het is fijn dat ik lekkerder kan slapen. Er staat steeds een leger oranje mensen voor onze deur en die hoor ik heel hard. Ik ben dit jaar naar het circuit geweest. Ik vond die racende mannen maar saai."

WERIN (12)

VUL ZELF IN...

En jij? Hoe vind jij het dat de Grand Prix ophoudt?

.....

.....

.....

"Ik vind het jammer. Het is leuk om met vrienden af te spreken tijdens de Grand Prix. En leuk dat de school dicht is. Vorig jaar heb ik 80 euro verdiend met limonade verkopen. De tickets moeten volgend jaar goedkoper worden, bijvoorbeeld 100 euro. Dan kunnen meer mensen erheen."

GIJS (11)

Rechters mogen geen hoofddoek dragen in de rechtszaal. Ze moeten er neutraal uitzien. Een keppeltje of kruis mag ook niet.

Cyrina, Göksu en Lyemar met rechter Ryan in de rechtszaal.

EEN RECHTER INTERVIEWEN

Cyrina (11), Göksu (11) en Lyemar (11) van de Haarlemse Kinderuniversiteit kwamen eind augustus naar de rechtbank in Haarlem. Niet omdat ze iets verkeerd hadden gedaan, maar om een rechter te interviewen. TEKST: JACQUELINE SCHADEE FOTO'S: EVA CAMERON

Rechter Ryan Sitaldin is familierechter. Hij beslist over zaken die met kinderen en families te maken hebben. Diefstal en moord behandelt hij niet vaak. Toch heeft Cyrina daar een vraag over. "Mag je een inbreker slaan?", vraagt ze. "Nee", zegt de rechter. "Je mag wel iemands wapen afpakken. En boven op hem gaan zitten tot de politie komt. De rechter beslist over de straf."

Lyemar: "Waarom koos u ervoor om rechter te worden?"
Rechter: "Toen ik studeerde, gingen we soms naar de rechtbank. Ik dacht: 'Hier wil ik graag werken!' Maar ik was nog te jong. En ik zag geen rechters van kleur. Ik werd advocaat. Toen ik een paar jaar advocaat was, had ik meer levenservaring. Toen kon ik wel rechter worden. Er waren toen ook meer rechters van kleur."

Lyemar: "Hoe word je rechter? En wat moet je kunnen?"
Rechter: "Je moet eerst rechten studeren aan de universiteit. Daarna volg je een opleiding van twee tot vier jaar. Om te slagen moet je 69 eigenschappen hebben, zoals flexibel zijn, zelfstandig en onafhankelijk. Het helpt als je van lezen houdt. Soms krijg je zo veel papieren dat de helft van de rechtszaal ermee gevuld kan worden!"

Rechters worden benoemd 'voor het leven', vertelt de voorlichter van de rechtbank. "Ze mogen hun hele leven rechter blijven. Ze kunnen niet ontslagen worden."

Cyrina: "Hoeveel verdient een rechter?"
Rechter: "Het hangt ervan af hoe lang iemand al rechter is, maar alle rechters hebben wel een goed salaris."

Cyrina (De Peppelaer): "Ik vind het heel leuk dat we de rechter mogen interviewen. Hij is heel aardig. Toch wil ik later geen rechter worden."

Göksu (De Meer): "Ik wil advocaat worden. Ik wil graag mensen helpen. Onze buurvrouw zegt dat ik goed kan praten. En ik wil altijd winnen!"

Lyemar (De Globe): "Ik volg een Arabische serie over een Officier van Justitie die verliefd wordt op een rechter. Ik wil ook rechter worden."

Cyrina: "Waarom draagt u een toga?"
Rechter: "We laten daarmee zien dat we niet als onszelf in de zaal zitten, maar namens de wet. Met een toga is iedere rechter gelijk. Het wordt minder persoonlijk."

Göksu: "Wat vindt u het leukst aan uw beroep?"
Rechter: "De zittingen! Ik luister naar iedereen. Ik hoop dat mensen zich gehoord en gezien voelen. Ik vind het fijn dat ik ze kan helpen met mijn beslissing. Op zondag ben ik altijd aan het werk, maar dat vind ik niet erg. Ik wil me graag goed voorbereiden."

Lyemar: "Wat adviseert u kinderen die rechter willen worden?"
Rechter: "Doen! Er zijn maar 2.700 rechters in Nederland en ongeveer 18 miljoen inwoners. We hebben veel extra rechters nodig. Kom gerust eens kijken bij een rechtszaak als je wat ouder bent!"

Zit je in groep 7 en wil je ook naar de Kinderuniversiteit? Vanaf september kan je school je aanmelden. Kijk op www.kinderuniversiteithaarlem.nl.

WAT BETEKENT DAT WOORD?

TOGA: zwarte jurk die rechters en advocaten dragen. Het witte stukje is de bef.
OFFICIER VAN JUSTITIE: vertelt hoe iemand de wet overtrad en wat de straf zou moeten zijn.
ZITTING: de bijeenkomst waarop de rechter vragen stelt aan de mensen in de zaal.
UITSPRAAK: de beslissing van de rechter.
ADVOCAAT: verdedigt mensen die naar de rechter gaan, zoals verdachten en slachtoffers.
GRIFFIER: bereidt rechtszaken voor, schrijft op wat er gezegd wordt en helpt de rechter.

SLIM OMGAAN MET REGEN EN DROOGTE

Na een grote regenbui liepen straten, tuinen en kelders in Zandvoort eind juli vol water. Het riool kon al dat water niet afvoeren en stroomde over. Het gevolg: drollen dreven door de straat. Hevige regen en langdurige droogte komen steeds vaker voor. Hoe bescherm je je huis, tuin en straat daartegen?

TEKST EN FOTO'S: JACQUELINE SCHADEE

Aedan (10) en zijn moeder Iris weten veel over water en droogte. "Door klimaatverandering wordt het weer extremer", zegt Aedan. "Wel jammer dat de winters niet kouder worden. Ik mis de sneeuw!"

Te droog

Aedan legt uit wat droogte doet met de natuur. "Door droogte sterven planten. Dieren hebben daardoor minder eten. Als planten en dieren uitsterven, hebben wij ook geen eten meer!" Iris noemt nog een nadeel: "In droge grond zit niet genoeg zoet water dat het zoute zeewater kan wegdrukken. De grond wordt daardoor zouter. Daar kunnen veel planten niet tegen."

Te nat

Aan de andere kant is 'te nat' ook niet goed voor mensen en dieren. "De holletjes die bijen en mieren in de grond maken, lopen dan vol water", zegt Aedan. "Het regenwater kan de droge grond uit je tuin wegspoelen", vult Iris aan. "De wortels van planten kunnen gaan rotten. En het is niet leuk als je kelder vol water loopt."

Goed omgaan met water

Aedan en Iris hebben hun tuin 'waterbestendig' gemaakt. Het werkt simpel, zegt Iris: "Vang het regenwater op. Hoe meer je opvangt, hoe minder wateroverlast. En hoe meer reserve-water voor als het droog is." Aedan en Iris vangen regenwater op in bakken met moerasplanten. Die zuiveren het water, waarna het in de vijver stroomt. Ze leggen ook bladeren rondom planten. "De bladeren worden een laag humus. Humus houdt vocht vast. Daardoor staan de planten altijd in vochtige grond, ook als het droog is", zegt Iris. "En als het opeens hard regent, spoelt uit onze tuin de grond niet weg!"

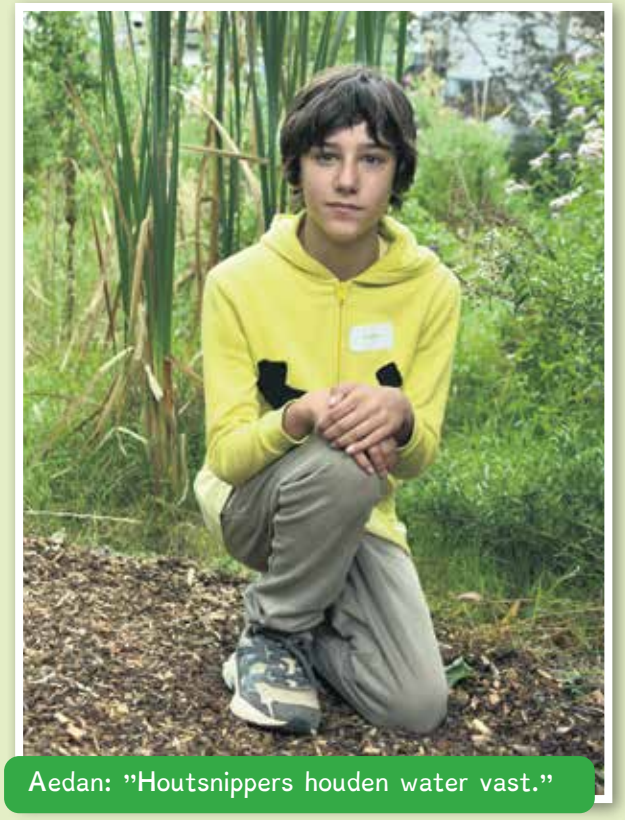

Aedan: "Houtsnippers houden water vast."

Aedan en zijn moeder Iris in de tuin.

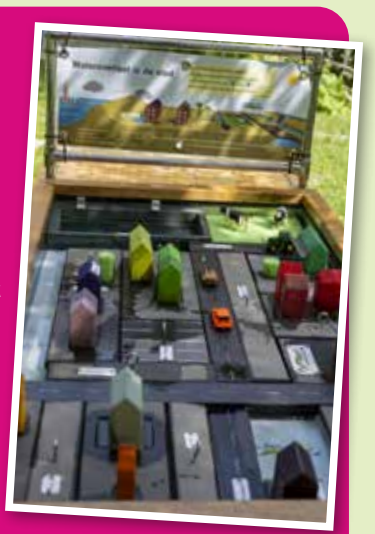

Op het Springerfestival in de Haarlemmer Kweektuin stond Aedan bij de Watertafel. Mensen kunnen daarop zien hoe ze wateroverlast kunnen voorkomen. "Zet grote bakken neer waar het water in kan", zegt Aedan. "En plant veel planten. Zij vangen het water op met hun wortels. Ze geven ook verkoeling als het warm is. Net als mos."

WIST JE DAT?

Mieren gaan slim om met droogte en regen, vertelt Aedan. Drie mierenfeitjes:

1. Mieren maken een vlot van zichzelf als hun gebied overstroomt. Ze stapelen zichzelf op elkaar en blijven zo drijven. Aedan: "Het is wel zielig voor de onderste laag mieren. Zij overleven het meestal niet."
2. Mieren hebben een orgaan waarin ze water bewaren. Bij sommige mieren is dat orgaan extra groot. Zij delen het water daaruit met hun kolonie.
3. Als het regent, metselen mieren hun holletjes snel dicht. Maar als het té hard regent, houdt ook hun metselwerk het water niet tegen...

Gemeente Haarlem
Poep & Troep
op het Houthoeve Festival
Ontdek jouw natuurtalent
Alles over Poep & Troep. Samen maken we de stad schoon op World Clean Up Day.
Zaterdag 20 september 2025
Van 10:00 tot 15:00 uur | Gratis Entree
Kinderboerderij De Houthoeve, Haarlem
Meer weten? Volg ons (scan QR) of kijk op haarlem.nl/nme

Ontdek jouw natuurtalent

Dit zijn planten die vocht vasthouden in de tuin.

ooievaarsbek

leverkruid

lievevrouwebedstro

Oost-Indische kers

In een tuin met tegels kan het water niet wegstromen. Het kan er ook erg warm worden. Vervang dus je tegels door planten. Haarlem doet dit jaar weer mee aan het NK Tegelwippen. Voor elke tegel die je inlevert, krijg je een plantje.

DEZE PAGINA WERD GEMAAKT MET TEAM NATUUR- EN MILIEUEDUCATIE HAARLEM.

EEN SCHRIJFSTER OP SCHOOL

Marieke Smithuis schreef onder meer 'Umbrador' en 'Lotte en Roos'. Twee jaar geleden was ze in groep 6 van de Hannie Schaftschool. Ze vertelde er over het boek dat ze aan het schrijven was en vroeg om tips. Toen het boek af was, kwam ze terug naar school om het te laten zien. Leerlingen stelden haar vragen.

TEKST EN FOTO'S: JACQUELINE SCHADEE

Het gebeurt niet vaak dat een bekende kinderboeken-schrijver naar je school komt. En het gebeurt al helemaal niet vaak, dat je dezelfde schrijver er twéé keer ziet. Toch was dat precies wat leerlingen van de Hannie Schaftschool overkwam.

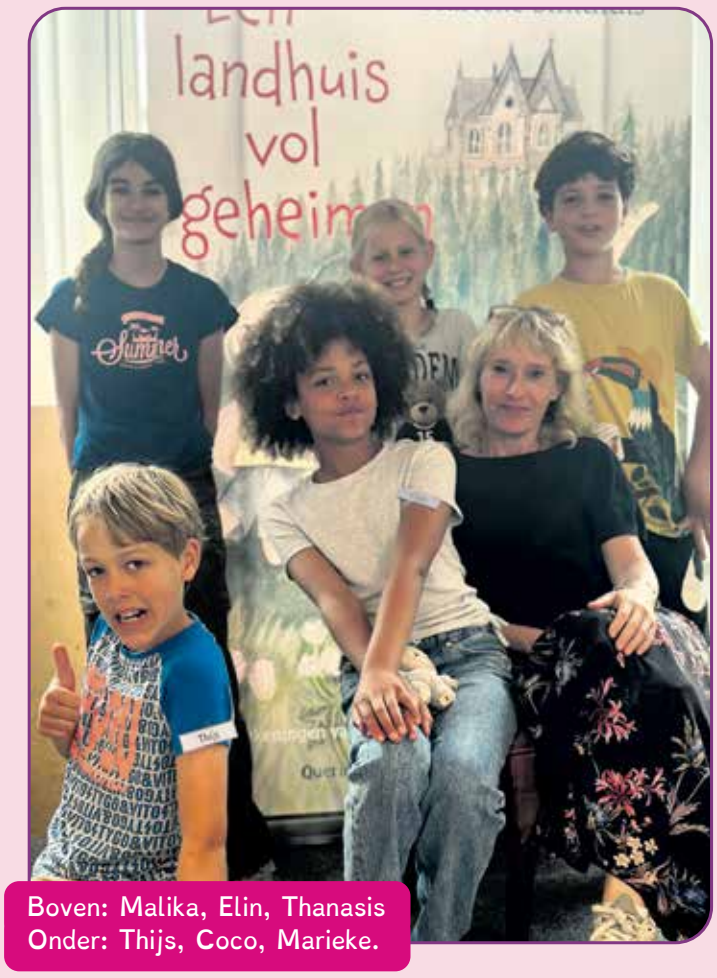

Boven: Malika, Elin, Thanasis
Onder: Thijs, Coco, Marieke.

Illustrator Signe maakte deze tekening tijdens het optreden van schrijfster Marieke.

Wat is je lievelingsboek van jezelf?
"'Een landhuis vol geheimen'. Want dat is mijn nieuwste boek."

Het boek had eerst een andere titel. Waarom heb je die veranderd?
"Toen ik het boek schreef, wilde ik het 'De Rotkinderen' noemen. Toen ik aan jullie vroeg of dat een goede titel was, zeiden jullie 'Jaaaaaa!'. Maar mijn uitgever zei 'Neeee!'. Het zou kinderen misschien een vervelend gevoel geven. 'Een landhuis vol geheimen' vonden we allebei goed."

Werk je altijd met dezelfde tekenaar?
"Nee, ik kies voor elk boek een illustrator die bij het verhaal past. Ik zoek op Instagram naar tekeningen die me aanspreken. Mijn laatste boek is geïllustreerd door Signe. Ze komt uit Denemarken. Haar tekeningen hebben precies de sfeer die ik zocht."

Hoe krijg je ideeën voor je verhalen?
"Sommige dingen heb ik vroeger zelf meegemaakt, samen met mijn broertje. Andere dingen zijn in het leven van mijn eigen kinderen gebeurd. En weer andere dingen komen uit mijn fantasie."

De leerlingen bekijken tekeningen van illustrator Signe. "Welke vinden jullie het mooist?", vraagt Marieke.

"Ik vond het heel leuk dat schrijver Marieke hier was", zegt Pepijn na afloop. "Ik hou van haar boeken. Ze zijn leuk, mysterieus en spannend." Juf Christa knikt. "In groep 6 hebben we 'De koning van de flat' gelezen", vertelt ze. "We lagen in een deuk, zo grappig! Een jongen uit de klas hield niet van lezen. Toen lazen we 'Umbrador'. Daarna zei hij: 'Juf, nu vind ik lezen wel leuk!'"

ROMY'S IDEE IN EEN BOEK

Romy uit groep 7 van de Spaarneschool heeft een personage bedacht voor de serie De Vriezels. Ze bedacht 'Wurmia', een meisje met lange vingers die in wormen veranderen. Haar tekening werd uit duizenden andere gekozen. Op 9 september ging ze met haar klas naar Utrecht voor de feestelijke onthulling van het boek. TEKST: JACQUELINE SCHADEE, GROTE FOTO: JUF ROWENA

De wedstrijd was georganiseerd door uitgeverij Billy Boon en schrijfster Kelly van Kempen. Vorig jaar deden er tweeduizend kinderen aan mee, dit jaar maar liefst tienduizend. De deelnemers bedachten in totaal acht personages voor in het nieuwe boek. Ze maakten er een tekening van en verzonnen er eigenschappen bij.

"De onthulling van het boek was heel leuk", vertelt Romy. "De acht winnaars waren er met hun klas. Iedereen was verkleed als griezel. Ik kreeg het boek met mijn personage cadeau." De tekenaar heeft Wurmia een beetje veranderd. "Ze is ouder dan ik haar tekende. En ze heet nu 'rechter Wurmia'. Maar haar lange vingers zijn gebleven en de wormen ook", zegt Romy. "Ik ben heel trots dat mijn personage is uitgekozen!"

Rechter Wurmia
Bedacht door Romy uit groep 6 van de Spaarneschool in Spaarndam
Tekening van Romy:

Romy met schrijfster Kelly van Kempen.

EEN BIEB VOL AVONTUUR

De bibliotheek in Haarlem-Noord is vernieuwd! Een goede reden om daar tijdens de Kinderboekenweek lekker veel boeken te lenen én te lezen. Als je leest, kun je spannende avonturen beleven vanuit je luie stoel of warme bed. Burak, Siem en Elin van de Bavoschool Reviusstraat zijn gek op lezen.

TEKST: KRISTEL BOSUA, FOTO'S: WILLEMIJN SWARTE

BURAK (9):
"Ik lees het liefst als het stil is. Dan lijkt het net of ik zelf op avontuur ga! Ik lees elke dag 15 bladzijden, op zaterdag wel 30. De boeken van 'Geronimo Stilton', 'Bunnie vs Monkie' en 'Dog Man' zijn grappig én spannend. Ik hou ook van avonturen beleven, bijvoorbeeld als ik met mijn tante naar Turkije ga. De achtbanen in Walibi vind ik ook spannend. Als het maar goed afloopt, net als in boeken!"

SIEM (10):
"De boeken van 'De Grijze Jager' zijn superspannend. Ze gaan over ridders, monsters en gevechten en spelen zich vroeger af. Dat vind ik allemaal leuk in boeken! Ik zou ook wel willen boogschieten. Gelukkig heeft 'De Grijze Jager' heel veel delen, want ik ben nog lang niet uitgelezen."

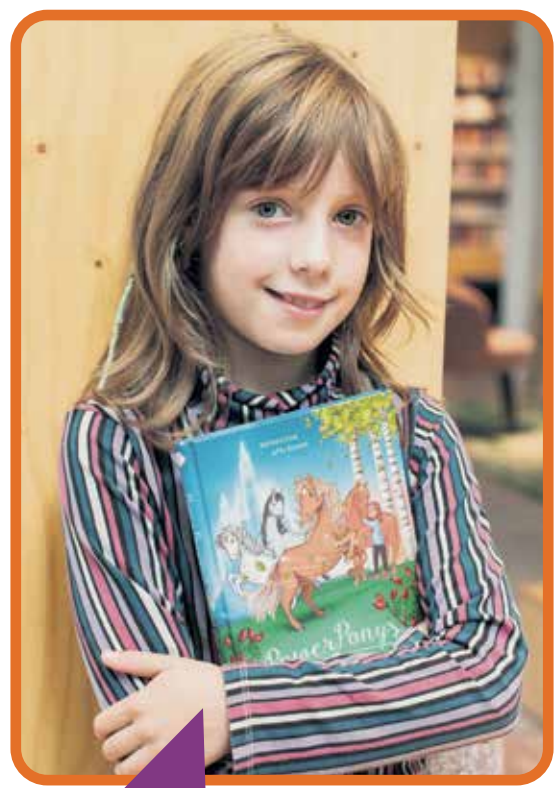

ELIN (8):
"In een goed boek word je helemaal in het verhaal gezogen. Je wilt steeds verder lezen. Het lijkt me een avontuur om net als in het boek 'Power Pony's' met paarden te kunnen praten en ze te helpen. Ik lees elke dag voor het slapengaan. Gelukkig wonen we vlak bij deze bieb. Het is hier heel mooi en groter geworden! Zo kan ik nóg meer boeken lenen en lezen."

KINDERBOEKENWEEK 2025

Van 1 tot en met 12 oktober is het weer Kinderboekenweek. Dat betekent feest in bibliotheken en in boekwinkels! Als je een boek koopt, krijg je er gratis een kinderboek bij: 'Vol avontuur'. In de bibliotheken zijn veel leuke gratis dingen te doen. TEKST: JACQUELINE SCHADEE

Tijdens de Kinderboekenweek kun je in de Bibliotheek terecht voor gratis activiteiten zoals speurtochten, theatervoorstellingen en een knutselworkshop, waarbij je je eigen reistas maakt.

Op zaterdag 4 oktober doet de Bibliotheek Centrum mee aan de Museumnacht Kids. Een avond vol verrassende voorstellingen, een speurtocht, boekentips, poëzie op de stoep en iets lekkers te eten! Meer daarover op de website van de Bibliotheek. Alle activiteiten vind je via de qr-code.

Een e-reader of boek winnen

Tijdens de Kinderboekenweek houdt de Bibliotheek Zuid-Kennemerland een tekenwedstrijd. Teken je mooiste schatkaart en maak kans op een Kobo Clara e-reader ter waarde van 149 euro of een boek naar keuze ter waarde van 20 euro! Er zijn tien boeken beschikbaar en één reader.

Gratis boeken lenen

Wist je dat kinderen gratis lid kunnen worden van de Bibliotheek? Je mag spannende, grappige, bijzondere, leerzame en mooie boeken dan gewoon mee naar huis nemen en ze na een paar weken terugbrengen. Je kunt ook stripboeken, luisterboeken, tijdschriften en e-books lenen. In oktober is er een speciale actie. Grote mensen die in die maand lid worden samen met hun kind, krijgen 10 euro korting.

de Bibliotheek
Zuid-Kennemerland

DEZE PAGINA WERD GEMAAKT SAMEN MET DE BIBLIOTHEEK ZUID-KENNEMERLAND

TELEFOON...NOG EVEN GEDULD?

Spelletjes doen, berichtjes sturen, scrollen... veel mensen zijn uren per dag met hun telefoon bezig. Dat is niet zonder gevaar. De regering adviseert daarom om kinderen pas vanaf groep 8 een telefoon te geven. En om te wachten met sociale media tot ze vijftien jaar oud zijn. Wat vinden kinderen daarvan?

TEKST EN FOTO'S: JACQUELINE SCHADEE

Ravi (met zijn arm in een mitella), Mathias, Belle en Martha van de Zeevonk praten over gamen en sociale media.

Telefoons gaan op school in deze bak.

De Zeevonk in Zandvoort deed een project over sociale media en gamen. Ravi (10) uit groep 8 ontdekte dat jongens van zijn leeftijd gemiddeld twee uur per dag gamen. "Dat was meer dan ik had verwacht", zegt hij. "Ik game bijna nooit. Ik hou niet van stilzitten. Buiten spelen vind ik veel leuker: voetballen, verstoppertje, ezelen..."

Een eigen telefoon

Ravi en zijn klasgenoten Mathias (11) en Belle (11) kregen een telefoon toen ze negen waren. Martha (10) kreeg er één in groep 8. "Toen mijn zus op de Zeevonk zat, kon onze moeder mij bereiken via de telefoon van mijn zus. Nu zit mijn zus op de middelbare en heb ik een eigen telefoon. Dat vind ik fijn. Ik kan nu zelf in de appgroep van de klas. Voor gamen en Insta maakt het niet uit. Dat doe ik via mijn tablet."

Stoppen is moeilijk

Martha denkt dat ze drie uur per dag op het scherm zit. Ze speelt Roblox, post op Insta ("Ik krijg superveel likes!") en kijkt TikTok. Belle gamet elke dag vier uur, vooral Roblox. Op TikTok mag ze niet. "Daar zitten vreemde mensen op", zegt ze. Mathias mag drie keer per week een half uur gamen, maar dat wordt vaak meer. "Ik speel meestal FiFa, nu FC. Een keer gamede ik met een vriend zes uur. Toen had ik wel hoofdpijn." Het is nu eenmaal moeilijk om te stoppen met gamen, vinden Belle en hij.

De kinderen vinden groep 7 een goed moment voor een eerste telefoon. Een jaar eerder dan de regering zegt, dus. Wat vind jij een goed moment?

Wat zijn GEVAREN van sociale media?

- Je kunt angstig worden of overtuigd van dingen die niet waar zijn. 'Sociale' media willen geld aan jou verdienen. TikTok, Insta en YouTube zijn expres 'verslavend' gemaakt, zodat jij er zo lang en vaak mogelijk naar kijkt. Dat doen ze door emoties op te roepen ('Ow, wat schattig!' of 'Ieuw, wat eng/stom') én doordat ze precies weten wat jou boeit. Daar krijg je steeds meer van te zien. Zo kan iets wat niet klopt toch waar lijken, omdat je er zo veel 'bewijs' van ziet...
- Je kunt onzeker worden doordat veel mensen op de socials alleen de mooie en succesvolle kant van zichzelf en hun leven laten zien.

GGD Kennemerland

GEZONDE SCHOOL

Wat zijn GEVAREN van te veel schermen?

- Je oogspieren kunnen moe of lui worden, waardoor je een bril nodig hebt.
- Je krijgt te weinig beweging. Je kunt een kromme rug krijgen en een zere nek.
- Je komt te weinig buiten, waardoor je geen vitamine uit zonlicht maakt en eerder ziek wordt.
- Je slaapt slechter doordat je hersenen te weinig rust krijgen.

TIPs

- Doe een challenge met je vrienden, broer, zus of ouders. Leg jullie telefoons een middag of avond weg. Doe spelletjes, ga naar buiten of lezen. Hoe bevalt dat?
- Word je te snel afgeleid? Zet meldingen uit, de groepsapps op stil of leg je telefoon in een andere kamer.
- Bescherm je ogen met de 20-20-2-regel van het Oogfonds: na twintig minuten schermen, twintig seconden in de verte kijken en elke dag minstens twee uur buitenspelen.

DEZE PAGINA WERD GEMAAKT MET TEAM GEZONDE SCHOOL VAN DE GGD KENNEMERLAND

GIJSJE & STAPPER

OP STAP DOOR DE HAARLEMSE GESCHIEDENIS

aflevering 5: Stad van bier

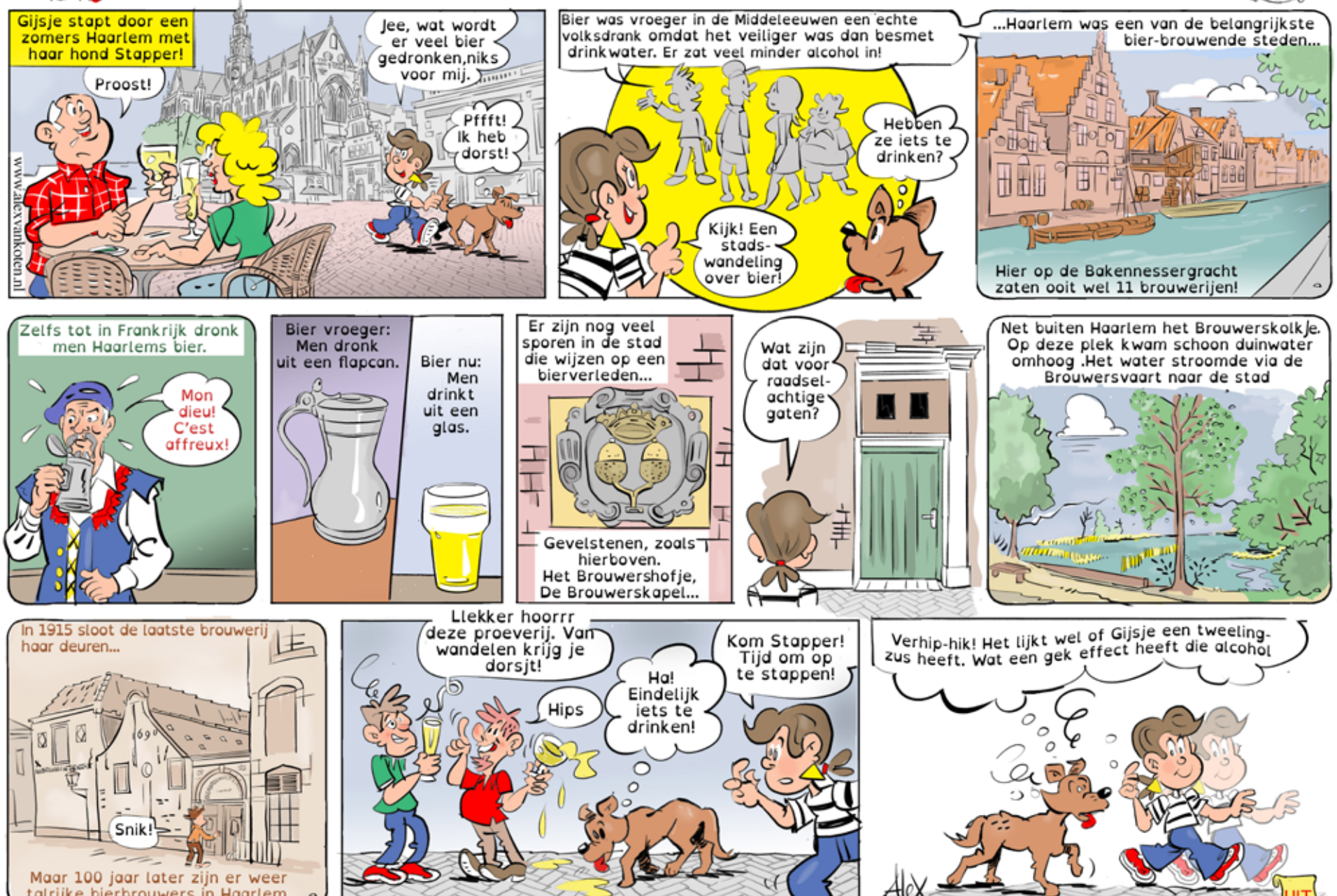
Gijsje stapt door een zomers Haarlem met haar hond Stapper!
Proost!
Jee, wat wordt er veel bier gedronken,niks voor mij.
Pffft! Ik heb dorst!
www.alexvankoten.nl
Bier was vroeger in de Middeleeuwen een echte volksdrank omdat het veiliger was dan besmet drinkwater. Er zat veel minder alcohol in!
Hebben ze iets te drinken?
Kijk! Een stads-wandeling over bier!
...Haarlem was een van de belangrijkste bier-brouwende steden...
Hier op de Bakennessergracht zaten ooit wel 11 brouwerijen!
Zelfs tot in Frankrijk dronk men Haarlems bier.
Mon dieu! C'est affreux!
Bier vroeger: Men dronk uit een flapcan.
Bier nu: Men drinkt uit een glas.
Er zijn nog veel sporen in de stad die wijzen op een bierverleden...
Gevelstenen, zoals hierboven. Het Brouwershofje, De Brouwerskapel...
Wat zijn dat voor raadsel-achtige gaten?
Net buiten Haarlem het Brouwerskolkje. Op deze plek kwam schoon duinwater omhoog .Het water stroomde via de Brouwersvaart naar de stad
In 1915 sloot de laatste brouwerij haar deuren...
Snik!
Maar 100 jaar later zijn er weer talrijke bierbrouwers in Haarlem.
Llekker hoorrr deze proeverij. Van wandelen krijg je dorsjt!
Hips
Ha! Eindelijk iets te drinken!
Kom Stapper! Tijd om op te stappen!
Verhip-hik! Het lijkt wel of Gijsje een tweeling-zus heeft. Wat een gek effect heeft die alcohol
Alex
UIT

ZIT JE ERGENS MEE? VRAAG HET CJG!

Een coach van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) beantwoordt elke maand een vraag in Jong023. Heb je een vraag? Mail redactie@jong023.nl.

FOTO: MIRANDA BRUINSMA
ILLUSTRATIE: ALEX VAN KOTEN

Vraag

Eveline, 11 jaar: "Alle meisjes in mijn klas hebben lang haar. Ik heb in de vakantie kort haar gekregen. Dat is beter met zwemmen. Ik zit op wedstrijdzwemmen. Anderen zeggen dat ik nu op een jongen lijk. Moet ik mijn haar weer lang laten groeien? Ik vind kort wel mooi..."

Hoi Eveline,

Wat leuk dat je op wedstrijdzwemmen zit! Ik kan me voorstellen dat je met kort haar veel makkelijker zwemt.

Wat jij zelf wilt

Het is natuurlijk niet leuk als anderen zeggen dat je op een jongen lijkt. Ik begrijp dat je dat vervelend vindt. Maar je zegt ook dat het fijner is met zwemmen. En dat je kort haar wel mooi vindt. Wat jij zelf vindt, is belangrijker dan wat anderen zeggen. Volgens mij weet jij zelf heel goed wat je wil! Ik denk dat het goed is dat je je haar draagt zoals jij het zelf fijn vindt. Trek je niets aan van wat anderen zeggen. Durf dat maar!

Je eigen stijl

Het is helemaal niet waar dat een meisje met kort haar op een jongen lijkt. Er zijn veel meisjes en vrouwen die kort haar hebben. Dat staat heel leuk, je hebt dan juist je eigen stijl. Misschien ken je bekende vrouwen met kort haar. Miley Cyrus heeft bijvoorbeeld een tijd kort haar gehad. Actrice Zoë Kravitz heeft ook kort haar. Meisjes kunnen veel verschillende haarstijlen hebben. Er is geen stijl die alleen bij een meisje of bij een jongen hoort. Het gaat erom dat je het zelf leuk vindt. Dat kan met kort haar, lang haar of in welke stijl dan ook!
Veel belangrijker is dat jij een sport doet die je heel leuk vindt! Je zwemt wedstrijden en kiest voor een haarstijl die daarvoor handig is. Hartstikke goed!

Groetjes, Elsa

DIT ARTIKEL IS GEMAAKT IN SAMENWERKING MET

Bij het CJG werken mensen die jou en je ouders kunnen helpen met vragen over lastige dingen thuis, op school, of ergens anders. Kijk voor meer informatie op www.cjgkennemerland.nl.

Centrum voor Jeugd en Gezin

GELD VOOR DE VOEDSELBANK

Tobias (11), Stella (10), Hannah (11), Pomme (10) en Arthur (11) van Vrije School de Lindeboom kwamen voor de zomervakantie naar de Voedselbank Haarlem. Ze gaven een envelop af met wel 2905 euro. Dat geld hadden ze opgehaald met een sponsorloop. Bij Albert Heijn Vos wordt vaak eten voor de Voedselbank ingezameld.

TEKST EN FOTO'S: JACQUELINE SCHADEE

Leerlingen geven € 2.905,- aan de Voedselbank.

"Alle kinderen in de klas hielden een presentatie over een goed doel waar het geld van de sponsorloop naartoe kon gaan", vertelt Tobias. "Wij vertelden over de Voedselbank. Na de presentaties stemde de klas voor ons doel", vertelt Tobias. "We mochten toen het geld zelf gaan brengen, omdat de Voedselbank in Haarlem is."

Duizenden pakken koffie

Richard is assistent-bedrijfsleider van de Voedselbank. Hij is blij met het bedrag. "Ik ben trots op jullie", zegt hij. De Voedselbank zit in een oude garage aan de Amsterdamsevaart. Het magazijn staat vol bakken met eten en drinken, verzorgingsproducten als shampoo, schoonmaakspullen en nog veel meer. "Wauw!", zegt Tobias, als hij kijkt naar een stapel met honderden koffiepakken. "Cadeautje van Douwe Egberts", lacht Richard.

Het magazijn staat vol met eten.

Inzamelen bij supermarkten

"Mensen die weinig verdienen, kunnen hier een keer per week boodschappen komen halen", legt Richard uit. "Ongeveer 135 mensen uit Haarlem en omgeving eten van de Voedselbank." Veel spullen komen van inzamel-acties bij supermarkten, maar ook basisscholen zamelen in voor de Voedselbank. "Sommige spullen zijn gedoneerd door bedrijven, omdat de verpakking een beetje kapot is", zegt Arthur.

Rommelende maag

"De Voedselbank lijkt op een klein winkeltje met een groot magazijn erachter", zegt Hannah na de rondleiding. Pomme: "Ik vind het heel goed dat mensen hier eten kunnen krijgen." Stella kreeg honger van al het eten. "Ik voel mijn maag rommelen!", lacht ze.

WAT IS JOUW HARTENWENS?

Waar zou jij iemand blij mee willen maken? En waarom? Schrijf dat naar hartenwens@vossupermarkten.nl en wie weet wordt jouw hartenwens vervuld!

HERFST-RAADSEL

VRAAG 1

Mevrouw Eekhoorn heeft vier dochters. Elke dochter heeft een broer. Hoeveel kinderen heeft mevrouw Eekhoorn?

VRAAG 2

Los het herfstraadsel op.

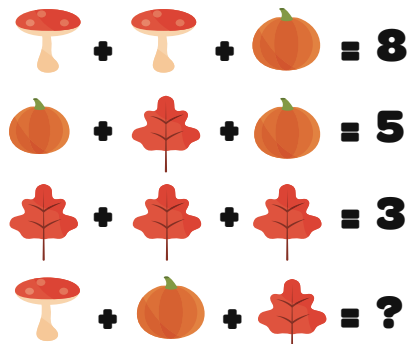

VRAAG 3

Maak de zin af: Ik lees Jong023, want

.....

.....

Stuur je antwoorden, met je voornaam, leeftijd en school voor 6 oktober naar prijsvraag@jong023.nl. Wie weet win je de hoofdprijs: een coole hoodie van AH Vos! De 2e en 3e prijs zijn een boxershort en sokken.

Tip: los het raadsel op met je hele klas en maak kans op de klassenprijs!

Kristian (9) van de Willem van Oranjeschool heeft de AH-Zomerquiz gewonnen: een boxershort en sokken van AH Vos! Zijn broertje Tijmen (7) ging mee om de prijs op te halen. Tot zijn verrassing kreeg ook bij een boxershort en sokken. Kristian was de enige die alle antwoorden goed had.

Kristian (rechts) en Tijmen met hun prijs.

HAARLEM-NOORD IS AAN ZET!

Woon je in Haarlem-Noord? En heb je een idee hoe je, samen met buurtgenoten, je wijk nog gezelliger of groener kunt maken? Dan heb je geluk! De gemeente Haarlem stelt dit jaar 120.000 euro beschikbaar voor goede ideeën uit het stadsdeel ten zuiden van de Jan Gijzenkade. Volgend jaar is het noordelijke deel aan de beurt. TEKST: JACQUELINE SCHADEE, FOTO'S: MEBEL 'T HART EN JACQUELINE SCHADEE

Lewis, Olivia, Juliet, Anne en Sophie wonen in Haarlem-Noord. Ze bedachten alvast mooie plannen voor hun wijk. Ze kunnen hun plan, samen met een volwassene, tot 28 september op www.noordaanzet.nl zetten. Als ze meer dan vijftig 'likes' van buurtgenoten krijgen, gaan ze door naar de volgende ronde.

Anne, Juliet, Olivia, Sophie en Lewis.

LEWIS (9)

"Ik zou het skateparkje in het Zaanenbos willen vernieuwen. Heuveltjes als op een BMX-parcours lijken me leuk. En een EHBO-kluisje voor als kinderen vallen, met icepacks, pleisters en verband. Ik wil graag helpen met het bouwen van het nieuwe park en met het openingsfeest. Een ander idee is een kiosk voor kinderen bij het park. Ze kunnen daar warme croissants krijgen en wat drinken. Ik kan er op zaterdag en zondag werken."

SOPHIE (10)

"Mijn eerste idee is een padelbaan. Mijn vader kan daar padellen met vrienden en veel kinderen vinden dat ook leuk. Idee twee is om coolere dingen te maken op het skateparkje, zoals heuveltjes. Mijn derde idee is om het Blekenbergplein te vernieuwen. Met een kabelbaan, klimrek of draaimolen wordt het daar ook leuk voor oudere kinderen."

JULIET (10)

"Ik stel voor om een boomhut in het Zaanenbos te maken. Ik ben een buitenspeelkind en hou van klimmen. De boomhut krijgt drie verdiepingen, een ballenbak voor de kleintjes, een chill-ruimte met zitzakken voor oudere kinderen en een glijbaan. De boomhut is voor mensen onder de 18. Iedereen moet zich er netjes gedragen."

OLIVIA (9)

"Mijn idee voor de buurt is een boerderij met paarden, koeien, kippen en konijnen. Ik ging vroeger vaak naar de Schoterhoeve, maar die is helaas dicht. Ik zou graag helpen op de boerderij met het verzorgen van de paarden en de andere dieren. Het is belangrijk dat de boerderij gratis is voor iedereen. De naam wordt 'Olivia's Boerderij'."

Anne (10)

"Het lijkt mij leuk als er een tennisbaantje komt waar iedereen vrij kan tennissen. Ik kan daar dan spelen met mijn vader. Ik wil graag heel goed worden. Een ander idee is een klimbos met een parcours en ziplines. Net als in het Amsterdamse Bos. We gaan nog kijken waar de bomen in de buurt hoog genoeg zijn."

Schalkwijk en Haarlem-Oost deden al eerder mee met 'Wijk aan Zet'. Bewoners kregen geld voor mooie ideeën zoals een buurtboerderij en een kinderclub. Op 27 september organiseren kinderen uit de Zuiderpolder een kinderfestival met geld van Wijk aan Zet. Op www.noordaanzet.nl vind je alle informatie over het project.

Kort nieuws

LEUKE DINGEN OM TE DOEN VANAF SEPTEMBER

20 SEPT, 10.30–14.00 UUR
World Clean Up Day –
www.worldcleanupday.nl
bij Kanovereniging Trekvogels,
Stayokay, en andere plaatsen

20 SEPT, 10.00–15.00 UUR
Festival Poep & Troep
Houthoeve, zie pagina 5

22 T/M 26 SEPT
Week tegen Pesten
Je klas is een team!

27 SEPT T/M 2 NOV
Wildwandeling met gids
www.visitzandvoort.nl

1 T/M 12 OKT
Kinderboekenweek – zie pagina 7

4 OKTOBER
Werelddierendag

4 OKT, 10.00–17.00 UUR
C the Future, techniekfestival
www.cthefuture.nl

4 OKTOBER
Museumnacht in Haarlem
www.museumnachtkids.nl

5 OKT, 14.00–16.00 UUR
Kinderactiviteiten
www.vogelhospitaal.nl

15 OKT 15.00 UUR
Gratis Jeugdconcert Zoemmm
www.philhaarlem.nl

18 T/M 26 OKT
Herfstvakantie
sport, acrobatiek, cultuur

25 OKTOBER
Nacht van de Nacht
's avonds alle lichten uit!

GRATIS ACTIVITEITEN

MAANDAG 20 OKT, 13.00–15.00 UUR:
De Spaarnehal verandert in een spookhal! Kom je griezelen?

DINSDAG 21 OKT, 10.00–12.30 UUR:
Voetbaltoernooi op het Teylerplein met leuke prijzen. Aanmelden via sportsupport.nl.

DONDERDAG 23 OKT, 11.00–14.00 UUR:
Vakantiekaravaan in Spaarnehal. Sport, cultuur, creativiteit...Kom lekker langs!

VRIJDAG 24 OKT, 11.00–13.00 UUR:
Dodgeball en FIFA in gymzaal Prins Bernardlaan. Aanmelden via sportsupport.nl.

Groeten uit Zandvoort

Bij welk museum zijn Eva en Adam?

©Martijn KösterHenke

Stuur je antwoord met je voornaam en je school voor 6 oktober naar prijsvraag@jong023.nl en wie weet win je een cadeaubon van € 10,–!

Eva en Adam waren in juli bij het Frans Hals Museum. Dat hebben Nur Nora, Bera Bora, Misja, Corine en Vesper goed gezien! Na de loting heeft Vesper van De Cirkel de cadeaubon gewonnen. Gefeliciteerd!

Jong023 PUZZEL

We verloten onder de goede inzendingen een boekenbon van Kinderboekwinkel Kiekeboek. Alleen de winnaar krijgt bericht.

De oplossing van de vorige puzzel was Stuif-Stuif. Die werd gevonden door:

- De Cirkel: Lorenzo, Vesper
- Bavo Jenaplanschool: Nur Nora, Bera Bora
- Dr. H. Bavinckschool: Gijs, Stijn, Ziva en Jamie
- Dr. H. Bavinckschool: Elin
- Dreefschool: Ben
- De Werkschuit: Sebastiaan
- Veronica Jenaplanschool: Sam
- Sint Bernardusschool: Bo
- Willem van Oranjeschool: Misja
- De Lindeboom: Corine

Heel goed gedaan allemaal!

Elin heeft de boekenbon van Kiekeboek gewonnen. Van harte gefeliciteerd!!

Schrijf je antwoord in de witte vakjes. De letters in de gele balk vormen een woord. Mail dit woord, samen met je voornaam, je school en je leeftijd voor 6 oktober naar prijsvraag@jong023.nl. Stuur voor elke puzzel een apart mailtje!

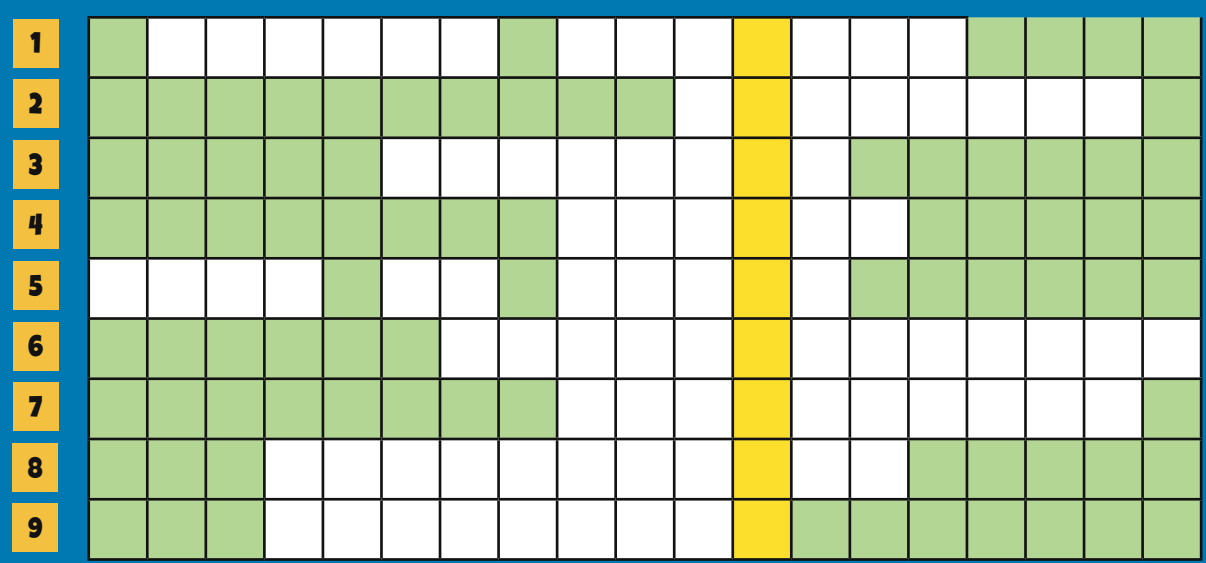

1. Hoe heet de appgroep waarmee kinderen buiten afspreken? Pagina 1
2. Wat is de achternaam van de rechter die drie meiden interviewen? Pagina 4
3. Hoe heet de persoon die naast de rechter zit en alles opschrijft? Pagina 4
4. Welke insecten kunnen goed omgaan met water en droogte? Pagina 5
5. Hoe heet het festival op 20 september in de Houthoeve? Pagina 5
6. Op welke school zit Romy? Pagina 6
7. Wat krijg je gratis als je tijdens de Kinderboekenweek een boek koopt? Pagina 7
8. Welke organisatie kreeg geld van de sponsorloop van De Lindeboom? Pagina 10
9. Wat vieren we op zaterdag 4 oktober? Pagina 12

De antwoorden op de vragen vind je in deze krant!

Maak de puzzel met de hele klas en win een boekenpakket van Kiekeboek!